

Трансформиране на Европейската заповед за разследване: Методология за обучение по проект

Кратко обобщение № 1

Въведение

Проект „Обучение по Европейската заповед за разследване“ (‘TRaining on the European Investigation Order’ – TREIO)¹, финансиран от Европейския съюз, има за цел да повиши ефективността на Европейската заповед за разследване (ЕЗР) като предостави стандартизирани материали за обучение на практикуващи експерти, участващи в прилагането на този правен инструмент. Материалите за обучение по проект TREIO, разработени във връзка с въвеждането в експлоатация на информационната система e-Evidence Exchange Digital System ², предлагат изчерпателни насоки, предназначени за магистрати, съдебни служители и административен персонал, участващи в издаването и изпълнението на ЕЗР в рамките на трансгранични разследвания по наказателни производства. Методологията на обучението се основава на каскаден подход, като дава възможност на практикуващите експерти да влязат в ролята на обучители, което гарантира широко прилагане и развиване на професионални компетентности при прилагането на ЕЗР и използването на информационната система eEDES в тази връзка.

Обхват и цел

Проект TREIO цели да предостави практическо и стандартизирано обучение относно ЕЗР и eEDES, приложимо в целия ЕС, като същевременно предлага

¹

²

Информационна система, предназначена за обмен на формуляри, документи и доказателства в рамките на свързания с ЕЗР работен процес, наред с други инструменти за съдебно сътрудничество, по проект, изпълняван от Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“, отдел JUST.B.3, към Европейската комисия, известна още като референтен софтуер за изпълнение съгласно Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. за цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество.

насоки за адаптиране на обучителните материали към различни юрисдикции. Обучението е насочено към съдии, съдии-следователи, прокурори и служители на други компетентни органи и административен персонал, нает от съдебен орган и участващ в издаването и изпълнението на ЕЗР. Неговата модулна и многостепенна структура отговаря на различни нива на експертни познания и има за цел да запълни пропуските в знанията, установени чрез задълбочена оценка на нуждите.

Каскаден подход при обучението

Методологията за каскадно обучение, използвана от TREIO, улеснява разпространението на знания и умения сред по-широка аудитория в държавите-членки. Чрез обучение на практикуващи експерти, които на свой ред стават обучители, инициативата осигурява устойчиво изграждане на капацитет и широко разпространение и прилагане на най-добри практики. Този подход насърчава продължителното учене и адаптиране на обучителния процес и материали в рамките на националния контекст, което води до по-ефективно прилагане на ЕЗР, респективно – използването на eEDES за обмен на формуляри, документи и доказателства в тази връзка.

Усъвършенстване на методологията за работа

Материалите за обучение са преразглеждани и допълвани многократно въз основа на обратната връзка и постиганите резултати от първоначалните обучения, реализирани по проекта. В допълнение, усъвършенстването на методологията за обучение доведе до разделяне на обучителните сесии на национални и такива с международен обхват, предвид спецификата на различните юрисдикции, респективно – различията в прилагането на Директивата за ЕЗР³. Модулната структура на обучителните материали позволява гъвкавост при адаптирането им към различните национални контексти и различни (удължени) периоди на обучение.

Относно обучителните материали

³ Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно Европейската

Обучителните материали, разработени по проект TREIO, покриват изцяло темите, свързани с ЕЗР и използването на информационната система eEDES за обмен на формуляри, документи и доказателства в рамките на ЕЗР, като съчетават правните аспекти с конкретни практически упражнения.

Учебната програма е разработена така, че да отговаря на нуждите и приоритетите на практикуващите експерти, като предлага гъвкавост и насърчава ангажираността им с реални сценарии. В основата на разработените материали е залегнало разбирането за познаване на европейската правна рамка и контекста на правната помощ от страна на учителите, като същевременно се подчертава значението на процеса по адаптиране на учебните материали спрямо контекста, както и точността на превода (в случаите, когато е налице такъв).

Като част от обучителния процес, са предвидени и въпросници за оценяване на знанията, опита и разбирането на материята от страна на участниците в едно обучение преди и след провеждането му. Въпросникът за оценка, който се предоставя на участниците преди обучението, оценява познанията на участниците в обучението относно Директивата за ЕЗР и информационната система eEDES. Въпросите имат за цел да извлекат информация за предишен опит в сходни обучения и самооценка на нивото на знания. Чрез въпросника за оценка, който се предоставя на участниците след обучението, се търси обратна връзка относно ефективността на обучението, възприетите резултати, промените в поведението и нагласите и нивата на увереност при преподаване на материята на други лица. Тези оценки играят ключова роля за усъвършенстване на методиката за обучение и за непрекъснато подобряване на програмата за обучение, разработена по проект TREIO.

Целеви групи и цели на обучението

Обучението е насочено към представители на компетентните органи – магистрати, съдебни служители и административен персонал, участващи в издаването и изпълнението на ЕЗР, като има за цел да им предостави необходимите правни познания и практически умения за издаване и изпълнение на ЕЗР с помощта на информационната система eEDES. Резултатите от обучението включват: структурирано разбиране на процедурите по ЕЗР,

идентифициране на често срещани предизвикателства и умения за ефективно използване на eEDES.

Програма на обучение

Обучението е обособено в четири основни тематични направления, които покриват обхвата и процесите и особеностите по издаване, получаване и изпълнение на ЕЗР, както и процесите по уведомяване за прихващане на далекосъобщения и искания по Процедурата за правна взаимопомощ по наказателни дела. Всяко тематично направление обхваща няколко взаимосвързани под-теми, в които се разглеждат конкретни аспекти и се предоставят подробни насоки за учителите.

Структура на обучението

Обучението е разработено така, че да обхваща минимум две полудневни сесии, с гъвкава учебна програма, която може да се адаптира към различните национални контексти и времеви нужди. Форматът на провеждане включва пленарни дискусии, групови дейности и сесии за размисъл. Предложената програма предоставя рамка за учителите, като улеснява ефективното обучение и насърчава ангажираността на участниците.

Провеждане на обучението

Учителите биват насърчавани да инвестират значително време в подготовка, като се запознаят добре с материалите, адаптират ги към националния контекст и развият умения за самостоятелно използване на информационната система

Обучението може да се проведе присъствено или онлайн, като се наблегне на създаването на приобщаваща и интерактивна учебна среда. Процесите на оценяване са неразделна част от обучението, като позволяват обратна връзка и коментари относно резултатите от обучението и неговата ефективност.

Заклучение

Методологията за обучение по проект TREIO представлява всеобхватен и адаптивен подход за изграждане на капацитет за използване на ЕЗР и eEDES в държавите-членки. Чрез обучението на практикуващи експерти, които да поемат ролята на обучители впоследствие, и улесняване на продължителното учене и адаптиране, инициативата има за цел да повиши ефикасността и ефективността на трансграничните наказателни разследвания в рамките на Европейския съюз.

